

Posudek na bakalářskou práci

Název: Charakteristika života a životních strategií skupiny cizinců v Českém Krumlově – „Mýtus o věčném návratu“

Autor: Markéta Slavková

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Praha 2007, 71 s.

Vedoucí práce: PhDr. Dana Bittnerová, CSc.

Tématicky patří práce Markéty Slavkové k velice aktuální a opakovaně zkoumané problematice současné migrace. Jako předmět svého zkoumání si zvolila specifickou skupinu transnacionálů v ČR, kterou charakterizuje multietnická skladba versus „homogenní“ životní styl jejích členů (autorkou nazývaný hostelová kultura). Svůj výzkum založila na zúčastněném pozorování, vedení polostrukturovaných rozhovorů v angličtině, na písemných, fotografických a audiovizuálních materiálech pořízených členy zkoumané skupiny. V několika případech využila i písemné dotazování (dotazník s otevřenými otázkami).

Klíčovou otázkou bakalářské práce Markéty Slavkové se stalo hledání podstaty, motivace a důsledků nekonformního životního stylu skupiny (nekonformní ve vztahu k chování jiných cizinců v ČR i nekonformní ve vztahu ke kultuře české společnosti). Východiska pro analýzu pak autorka viděla nikoliv v teoriích adaptace a integrace minoritních skupin, případně v ověřování teorií transnacionalismu. Tyto teorie přijala jako fakt, který koresponduje s ní pozorovanou realitou, který tuto realitu kontextualizuje, nicméně z pohledu autorky nepřináší nová vysvětlení a hlubší vhled do struktury skupiny a jejího životního stylu. Naopak myšlenkovými koncepty, které jí pomohly položené otázky řešit, se staly antropologické teorie řešící zákonitost a podstatu kulturně daných předělů a fází lidského života (zejména práce Eliadeho a Turnera, popřípadě van Gennepa).

Právě díky takto uchopenému problému, tedy myšlence, že sledování transnacionálové se nacházejí v liminárním období a jejich aktivity vědomě směřují k jeho udržení, překračuje práce Markéty Slavkové v mnohém myšlenkový standard bakalářských prací. Ukazuje jednoznačně na intelektuální potenciál autorky, její smysl pro antropologický vhled do reality i schopnost propojovat na první pohled nesouvisející kontexty (ve smyslu kontextů nabízených odbornou literaturou). V tomto směru tedy pokládám práci za vynikající.

Schopnost vidět obsahy v jejich vzájemné souvislosti prokázala Markéta Slavková i v části práce, kdy se ohlížela na dostupnou relevantní literaturou. Zde za ocenění stojí, že zhodnotila a do souvislosti se svojí prací dala i bakalářské a magisterské práce vypracované na Karlově Univerzitě.

Poslední, co stojí za pochvalu, je pak dlouhodobý intenzivní výzkum, který autorka práce založila na zúčastněném pozorování, tedy na vstupu do skupiny a navázání osobních kontaktů. I když možná pořadí kroků bylo opačné, tedy nejprve vstup do skupiny a poté úvahy o podstatě fungování skupiny, nikterak to nesnižuje autorčino nasazení, schopnost sbírat data a posléze podat interpretaci.

Práce má ovšem zároveň své limity. Markéta Slavková založila svoji práci na intuici. Byť se jedná o intuici nápaditou (jak bylo uvedeno výše), práce není dotažená i po stránce analýzy dat. Tento krok by totiž v interpretacích daleko plastičtěji odkryl ona hledaná specifika skupiny transnationálů a ve svém důsledku mohl směřovat k formulování teoretických závěrů. V případě, že by se nejednalo o antropologicky nadaného studenta, nebyly by tyto výtky s ohledem na stupeň graduace zcela adekvátní. Ovšem právě proto, že Markétu Slavkovou pokládám za studenta s vysokým intelektuálním potenciálem, mi nezbyvá než vyslovit zklamání z nedotažené bakalářské práce, která geniálně klouže po povrchu jevu. Protože vím, že nepřítelem se Markétě Slavkové stal čas, doporučuji jí, aby se již jím nikdy takto nenechala zaskočit, protože právě psané slovo je to, co zůstává. Litera scripta manet.

Práci Markéty Slavkové hodnotím v pásmu od 38 do 35 bodů.

V Praze 7.září 2007

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.